

[Ministeren for Landbrug og Fiskeri.]

lede Landbrugseksportværdi i disse Aar, idet den vil have stor Værdi til Bedømmelse ikke alene af Landbrugets Vilkaar, men ogsaa af hele Landets økonomiske Vilkaar. Man vil da se, at rundt regnet var vor Eksport af Landbrugsprodukter i 1910: 440 Mill. Kr., 1921: 1 192 Mill. Kr., 1922: 995 Mill. Kr., 1923: 1 316 Mill. Kr., 1924: 1 645 Mill. Kr., 1925: 1 465 Mill. Kr., 1926: 1 132 Mill. Kr., 1927: 1 176 Mill. Kr., 1928: 1 244 Mill. Kr., 1929: 1 285 Mill. Kr., 1930: 1 218 Mill. Kr., 1931: 1 026 Mill. Kr. for derefter at gaa ned til 886 Mill. Kr. i 1932 og 936 Mill. Kr. i 1933, 1934: 910 Mill. Kr., 1935: 911 Mill. Kr., 1936: 1 001 Mill. Kr., 1937: 1 137 Mill. Kr. Det vil ses af disse Tal, at fra 1932 til 1937 er Eksporttallene steget med over 250 Mill. Kr. eller ca. 28 pCt.

At de frie Produktions- og Afsætningsforhold ude i Verden kan have deres Fordel og navnlig Behageligheder ogsaa for det danske Landbrug, skal jeg ingenlunde benægte, men det ser unægtelig ud til, at de for dansk Landbrug er en meget dyr Fornøjelse, og man gør vist klogt i fra Landbrugets Side at tage disse Kendsgerninger til Efterretning og indrette sig derefter.

Disse Udførselstal viser med stor Tydelighed, at Landbrugets Eksportindtægter har haft en kolossal Stigning siden 1910, ja, selv fra de ca. 440 Mill. Kr. i 1910 til de ca. 886 Mill. Kr. i 1932, der er det laveste Tal i Aarene 1921—37. Der er altsaa sket en Fordobling fra 1910 til 1932, da vi var nede paa det, vi alle ansaa for et fantastisk lavt Tal, 886 Mill. Kr. En endnu voldsommere Stigning er der naturligvis til 1937, hvor Eksportindtægten er helt oppe paa 1 137 Mill. Kr. Men der er endnu for Landbruget langt igen, til man naar Eksportindtægten fra 1929, 1 285 Mill. Kr., og endnu længere, inden man naar det højeste Eksporttal, det, som naaedes i 1924, ca. 1 645 Mill. Kr.

Efter de Tal, jeg her har gjort Rede for, vil det ses, at i de 8 Aar fra 1923 til 1930 er der kun eet Aar, 1926, hvor Eksportindtægterne ikke ligger over Eksporttallet i 1937. Det er indlysende, at naar Landbruget, og for øvrigt hele Landet, igennem 8 Aar har indstillet sig paa disse store Eksportindtægter, er det uhyre svært at indrette sig paa et lavere Indtægtsniveau. Vi har nu set, at Eksportindtægterne under de frie Handelsforhold i 1931—32 gik ned til næsten Halvdelen af det, vi var oppe paa i disse tidligere Aar, og vi har dernæst set dem stige under de mere bundne Forhold

med ca. 28 pCt., men dog endnu mangle betydeligt i at naa Maksimum siden Krigen. Der er mange, ikke mindst de mest sagkyn-dige, som betvivler, at vi atter naar saa højt op, og jeg personlig er af samme Opfattelse — under normale Forhold i alt Fald. Det vil sige, at Landbrugets Kaar fremdeles vil være beskedne, og at dette er af den mest afgørende Betydning for hele Landet, er indlysende.

Der er ikke saa faa — bl. a. gjorde det ærede Medlem Hr. J. S. Foget det forleden Dag, synes det mig —, som maler Landbrugets Forhold mørkere, end de faktisk er, og det er slet ikke nødvendigt, for de er mørke nok endda. Naar det ærede Medlem f. Eks. vil fremstille Forholdene, som om baade Husmænd og Gaardmænd i al Almindelighed har det daarligere end Landarbejderne, saa mener jeg, at det baade er at overdrive Vanskelighederne for Landbrugets Ledere, og at det er uklogt, dersom man ønsker det bedste for Landbrugets Fremtid. En saadan Tale kan efter min Mening — desværre — kun bidrage i høj Grad til at jage den bedste Ungdom bort fra Landet. Skulde det virkelig være saa galt for Gaardmænd og Husmænd, at de økonomisk har det daarligere end Landarbejderne, saa kan det ærede Medlem være vis paa, at en Landarbejders Vilkaar sikkert ikke vil friste Ungdommen til at blive paa Landet, og Flugten fra Landet vil da tage øget Fart i den kommende Tid. Trods alt er det min Overbevisning, at der næppe er ret mange Husmænd, som ønsker at ombytte deres økonomiske Kaar med en Landarbejders, og sikkert ikke en eneste Gaardmand, der ønsker et saadant Skifte. Derimod kan det ærede Medlem utvivlsomt opleve en stor Succes, dersom han kan tilbyde Landarbejderne at faa ombyttet deres økonomiske Vilkaar med Gaardmændenes. Jeg tror derfor, det er meget klogere at nøjes med Kendsgerningerne fremfor at fremsætte den Slags Overdrivelser. Disse Kendsgerninger er desværre, som mine Oplysninger udviser, betænkelige nok baade for Landbrugets og for hele Landets Fremtid.

Indenrigsministeren (Bertel Dahlgaard):

Det ærede Medlem Hr. Valdemar Sørensen har anmodet mig om at fremsætte en Redegørelse vedrørende de nye Behandlingsmaader, der er paabegyndt paa vore Sindsygehospitalet.

I Begyndelsen af 1937 blev der paa Grundlag af Meddelelser i udenlandske læg- lige Tidsskrifter blandt Læger ved Statens Sindsygehospitalet stadig hyppigere Tale